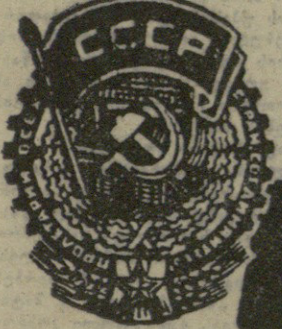

აროლებრემო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

18 იანვარი
შაბათი
1969
შანი 2 კაპ.

გამოცემის 49-ე წელი № 15 (14315)

საკლავის ცნობა

კოსმოსური სოვალდის „სოიუზ-4“-ის ფრენა ნარმატებით დაიბრუნდა

დღეს, 17 იანვარს 9 საათსა და 52 წუთზე მოსკოვის დროით ფრენის გათვალისწინებული პროგრამის წარმატებით შესრულების შემდეგ კოსმოსური ხომალდი „სოიუზ-4“, რომელსაც პილოტობდა ეკიპაჟი კოსმონავტი მფრინავების ამხანაგების ვ. ბ. შატალოვის, ა. ს. ელისიევისა და ვ. ვ. ბრუნოვის შემადგენლობით, დედამიწაზე დაეშვა საბჭოთა კავშირის ტერიტორიის გათვალისწინებულ რაიონში — 40 კილომეტრზე ქალაქ ყარაგანდის ჩრდილო-დასავლეთით.

კოსმონავტები თავს კარგად გრძნობენ.

დაშვების წინ ხომალდი „სოიუზ-4“-ის ეკიპაჟმა დასაშვებ აპარატში ჩააწყო საექსპერიმენტო სამეცნიერო აპარატურა და კინო და ფოტოგადაღების მასალები. კოსმონავტები სავარძლებს მიემარჯვნენ. ხომალდის მეთაურმა შეასრულა ხელით ორიენტაცია და გათვალისწინებულ დროს ჩართო დაშვების პროგრამა.

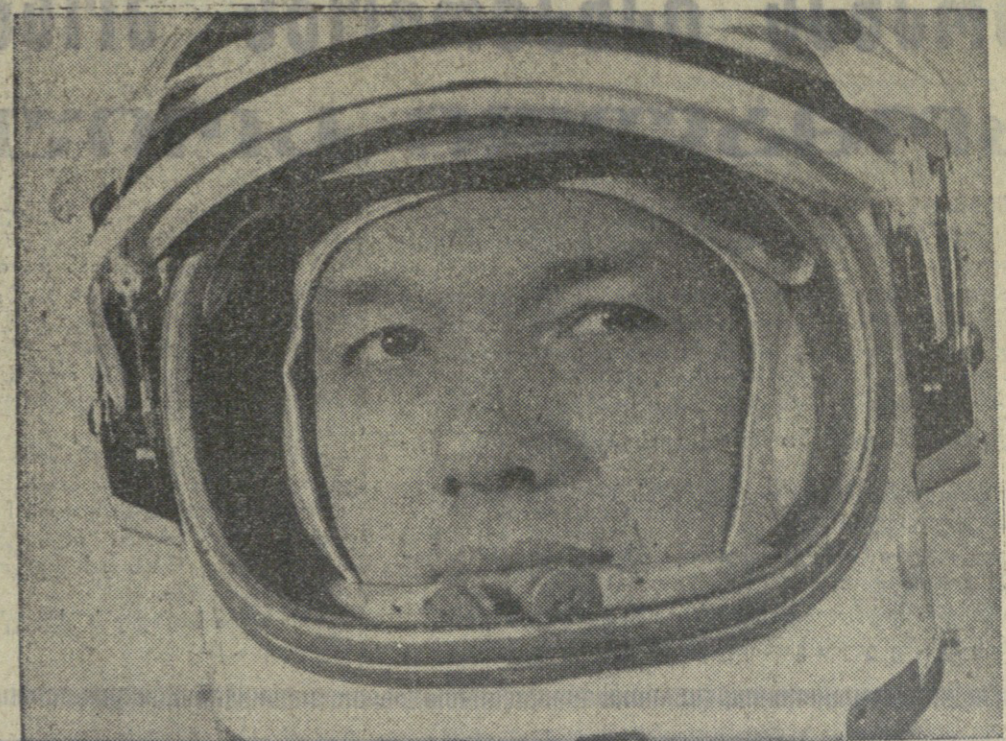
ორბიტის გაანგარიშებულ წერტილში ჩართო სამუხრუტე ძრავი, რომელმაც წარმოშვა საჭირო იმპულსი, შეამცირა ორბიტული სიჩქარე, და ხომალდი გადავიდა დაშვების ტრაექტორიაზე.

სამუხრუტე ძრავის გამორთვის შემდეგ ორბიტულ ნაკვეთურს გამოეყო დასაშვები აპარატი, რომელშიც კოსმონავტები იყვნენ. დასაშვებმა აპარატმა განახორციელა მართული დაშვება ატმოსფეროში აეროდინამიკური თვისების გამოყენებით და გავიდა დედამიწაზე დაშვების გათვალისწინებულ რაიონში, სადაც საარაშუტო სისტემამ და რბილად დაჯდომის ძრავმა უზრუნველყვეს აპარატის ნელა დაშვება დედამიწაზე.

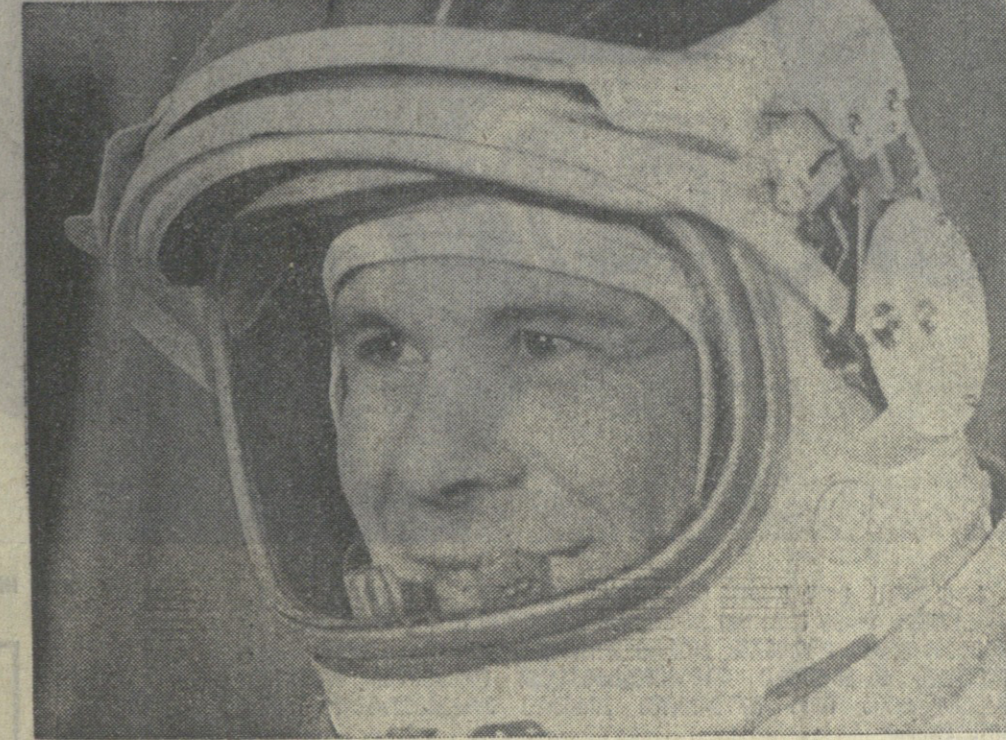
დედამიწაზე კოსმონავტებს ვ. ბ. შატალოვს, ა. ს. ელისიევს და ვ. ვ. ბრუნოვს დახვდნენ საძიებო ჯგუფის წარმომადგენლები, მეგობრები, სპორტული კომისრები, უურნალისტები.

კოსმოსური ხომალდის „სოიუზ-4“-ის ფრენა წარმატებით დამთავრდა.

კოსმოსური ხომალდი „სოიუზ-5“ განაგრძობს ფრენას. კოსმონავტი ვ. ვ. ბრუნოვი ასრულებს ფრენის დაგეგმილი გათვალისწინებულ ოპერაციებს. იგი ჩინებულად გრძნობს თავს. ხომალდის სისტემები ნორმალურად მუშაობენ.

ბორტ-ინჟინერი ა. ს. ელისიევი.

ინჟინერ-მკვლევარი ვ. ვ. ბრუნოვი.

საკლავის ცნობა

კოსმოსური სოვალდის „სოიუზ-4“-ისა და „სოიუზ-5“-ის ფრენა

დღეს, 1969 წლის 17 იანვარს 3 საათსა და 33 წუთზე მოსკოვის დროით კოსმოსური ხომალდები „სოიუზ-4“ და „სოიუზ-5“ შევიდნენ შორეული აღმოსავლეთის სთვალთვალო პუნქტების რადიოხილვადობის ზონაში.

კარგი ძილის შემდეგ ორივე ხომალდის ეკიპაჟებმა შეასრულეს ფიზიკური ვარჯიშის საჭირო კომპლექსი, მიგინური ტულატი და მაღალიადა ისაუბრეს, შეამოწმეს ბორტის სისტემათა მდგომარეობა. დრო და შეუღებენ ჯგუფური ფრენის მესამე დღედასრულების დასახული პროგრამის შესრულებას.

ხომალდების „სოიუზ-4“-ისა და „სოიუზ-5“-ის მეთაურებმა შეასრულეს პროგრამით გათვალისწინებული მთელი რიგი ექსპერიმენტები, დაკვირვებები და ფოტოგრაფირება.

კოსმონავტები ვ. ვ. ბრუნოვი და ა. ს. ელისიევი აღორძინდნენ ხომალდის ყურნალებში ჩანაწერებს გადასვლისა და ხომალდის გარეთ მუშაობის შედეგების შესახებ.

ხომალდთა მეთაურების მოხსენებებით, ეკიპაჟების ყველა წევრი თავს ჩინებულად გრძნობს. ხომალდების სისტემები ნორმალურად მუშაობენ.

წარმატებით გრძელდება კოსმოსური ხომალდების „სოიუზ-4“-ისა და „სოიუზ-5“-ის ჯგუფური ფრენა.

9 საათისათვის მოსკოვის დროით კოსმოსურმა ხომალდმა „სოიუზ-4“-მა 48-ჯერ შემოუფრინა დედამიწას, „სოიუზ-5“-მა — 32-ჯერ.

ხომალდი „სოიუზ-4“-ის ეკიპაჟმა შეასრულა კინო და ფოტოგადაღება, ექსპერიმენტები ფრენის პროგრამის მიხედვით და მოაწყო რეპორტაჟი ხომალდიდან.

ხომალდი „სოიუზ-5“-ის მეთაური ცდიდა ხომალდის მართვისა და ორიენტაციის სისტემებს.

ხომალდების სისტემები ნორმალურად მუშაობენ. წნევა, ტემპერატურა და ფარდობითი ტენიანობა ხომალდების ნაკვეთურებში, სადაც ადამიანები არიან, გათვალისწინებულ ფარგლებშია.

კოსმონავტები საუბრობენ, მხნედ გრძნობენ თავს. მათთან დამყარებული რეგულარული რადიოკავშირი, კავშირის ხარისხი ვარგია. ორივე ხომალდის კოსმონავტები-ესაუბრებიან ერთმანეთს, მზარულად არიან, ხუმრობენ.

კოსმოსური სოვალდის „სოიუზ-5“-ის ფრენა გრძელდება

17 იანვარს 14 საათისათვის მოსკოვის დროით კოსმოსურმა ხომალდმა „სოიუზ-5“-მა 33-ჯერ შემოუფრინა დედამიწას.

კოსმოსური ხომალდის „სოიუზ-4“-ის ფრენის წარმატებით და მეთაურებთან დაკავშირებით ხომალდი „სოიუზ-5“-ის მეთაურმა ვ. ვ. ბრუნოვმა მიულოცა თავის ამხანაგებს, კოსმონავტ მფრინავებს ვ. ბ. შატალოვს, ვ. ვ. ბრუნოვსა და ა. ს. ელისიევს, აგრეთვე „სოიუზის“ შესანიშნავი კოსმოსური ხომალდების ყველა შემქმნელს. ამ. ვოლინოვმა გადასცა, რომ რადიოკავშირი ჰქონდა ხომალდი „სოიუზ-4“-თან მის დაჯდომამდე.

განაგრძობს რა ფრენას, ამხანაგმა ვ. ვ. ვოლინოვმა შეამოწმა

ხომალდის სისტემები, აწარმოებდა პროგრამით გათვალისწინებულ მეცნიერულ კვლევებს და ბორტ-ჟურნალში შექმნიდა საჭირო ჩანაწერები.

დასახული დღის განრიგის შესაბამისად კოსმონავტმა ისაუბრა. იგი თავს ჩინებულად, მხნედ გრძნობს.

ხომალდის საბორტო სისტემები ნორმალურად მუშაობენ; წნევა კაბინაში — ევრცხლისწყლის სვეტის 815 მილიმეტრია, ტემპერატურა — 18,5 გრადუსი ცელსიუსით.

კოსმოსური ხომალდის „სოიუზ-5“-ის ფრენა გრძელდება.

მისაღება მსოფლიოს ხალხებს

საბჭოთა კოსმონავტებმა ვ. ა. შატალოვმა, ბ. ვ. ვოლინოვმა, ა. ს. ელისიევმა და ვ. ვ. ბრუნოვმა ჯგუფური ფრენის დროს გადასცეს შემდეგი მისაღებანი:

ამსტრალიის ხალხს

მომავლში კარგს ვუსურვებთ ავსტრალიელ ხალხს.

მოქალაქეების ხალხს

ასალ წარმატებებს გისურვებთ სოციალიზმის მშენებლობაში, ვიქტორიის თავისუფლებისათვის, დამოუკიდებლობისა და ერთიანობისათვის ბრძოლაში.

აზიის ხალხებს

პოსმონავტები გულითადად ვუსურვებთ აზიის ხალხებს წარმატებებს დამოუკიდებელ ზრუნულ სახელმწიფოთა მშენებლობაში.

ჩინელ ხალხს

პოსმონავტები მივსალმობთ მრავალმილიონიან ჩინელ ხალხს, გვქაშს საბჭოთა ხალხისა და ჩინელი ხალხის ურთიერი მეგობრობა.

ლათინური ამერიკის ხალხებს

წარმატებებს ვუსურვებთ ლათინური ამერიკის ხალხებს დამოუკიდებლობისა და თავისუფლების განმტკიცებისათვის, იმპერიალისტური დომინების წინააღმდეგ ბრძოლაში.

ამერიკის შეერთებული შტატების ხალხს

საბჭოთა კოსმოსური ხომალდებიდან მეგობრულ სალაშს ვუძღვებთ ამერიკის შეერთებული შტატების ხალხს.

ევროპის ხალხებს

საბჭოთა კოსმოსური ხომალდების „სოიუზ-4“-ისა და „სოიუზ-5“-ის ეკიპაჟების სახელით კეთილდღეობას და მშვიდობის განმტკიცებას ვუსურვებთ ევროპის ხალხებს.

აფრიკის ხალხებს

მივსალმობთ თავისუფლებისმოყვარე აფრიკის ხალხებს, ასალ წარმატებებს ვუსურვებთ ეროვნული დამოუკიდებლობის განმტკიცებისა და სოციალური პროგრესისათვის ბრძოლაში. (საკლავი).

კალუგის საქათიო მოქალაქეანი

კალუგა, 17 იანვარი. დღეს კალუგის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომმა კოსმონავტ მფრინავებს ვ. ა. შატალოვს, ბ. ვ. ვოლინოვს, ა. ს. ელისიევსა და ვ. ვ. ბრუნოვს კოსმოსის ათვისებაში თვალსაჩინო მიღწევებისათვის მიანიჭა ქალაქ კალუგის საბჭოთა მოქალაქეთა წოდება.

წინათ ეს პატივი წილად ხვდა კოსმონავტიკის ფუძემდებელს ვ. ვ. ციოლკოვსკის, რომელიც აქ მუშაობდა, სამყაროს პირველ მფრინავს ი. ა. გაგარინს და სხვა საბჭოთა კოსმონავტებს.

— ჩვენი ოქტის ყველა მცხოვრები, — თქვა სკკპ კალუგის საოლქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა ა. ა. კანტრენკოვმა, — შეუწეულელი ყურნალებით ადევნებდა თვალს კოსმონავტ კოსმონავტთა ვოლდმერ შატალოვის, ბორის ვოლინოვის, ვეგენი ბრუნოვისა და ჩვენი თანამემამულის ალექსი ელისიევის თვალსაჩინო ექსპერიმენტს. მათ წილად ხვდათ დიდი პატივი მონაწილეობა მიეწოდოთ მსოფლიოში პირველი ექსპერიმენტული კოსმოსური სადგურის შექმნასა და ერთი ხომალდიდან მეორეში გადასვლის განხორციელებაში.

ნ. ალექსანდროვი, საკლავის კორ.

კოსმონავტი ვაგლოვი პეპროპოვსკის საბაგო მოქალაქეანი

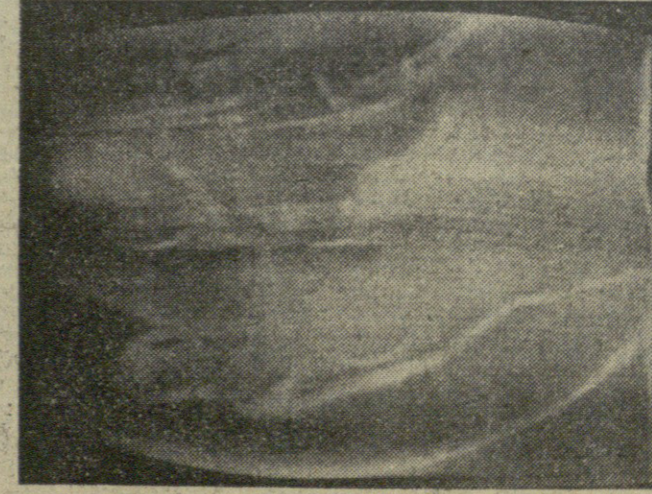
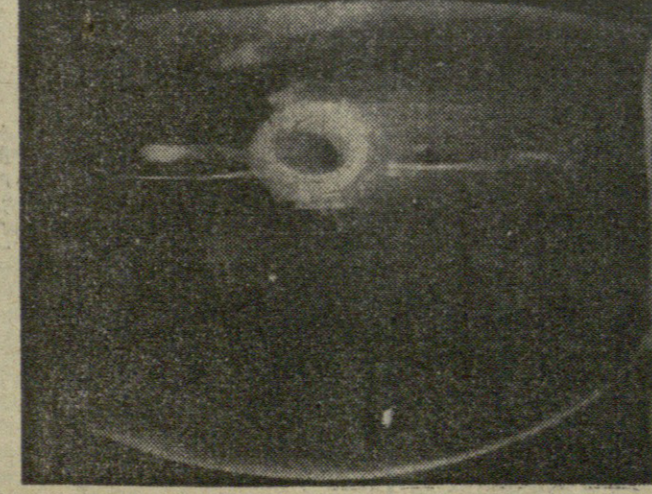
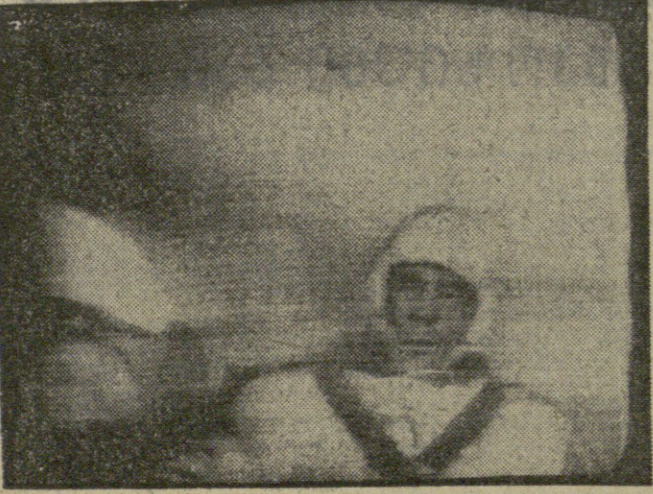
პეტროპოვსკი, (ყუხანეთის სსრ), 17 იანვარი. (საკლავის კორ.) საქალაქო საბჭოს აღმასკომმა კოსმოსური ხომალდის „სოიუზ-4“-ის მეთაურს კოსმონავტ მფრინავს ვლადიმერ ალექსანდრესკი-შატალოვს მიანიჭა პეტროპოვსკის საბჭოთა მოქალაქის წოდება.

3. უზბეკისტი მოსკოვში ჩამოვიდა

საბჭოთა ცენტრალური კომიტეტის მოწვევით 16 იანვარს საბჭოთა კავშირში დასახლებულად ჩამოვიდა გერმანიის ერთიანი სოციალისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარე ვალტერ ულბრახტი მეუღლეთურთ. (საკლავი).

საკლავის ცნობა: ბარბინიან — კოსმოსურ განსწავლეთის მხალ ვართ...; შავიკაპირებამდე რამდენიმე წუთია, სოვალდით მთიანეთს უახლოვდებიან; შავიკაპირის პირველი კოსმოსური მფრინავი.

(სურათები გადაღებულია ტელევიზორის ეკრანიდან).

მსოფლიოში პირველი ორბიტული სადგური — საბჭოთა!

საკვების ცნობა

შრანს განსაკრებს კოსმოსური ხომალდი „სოიუზ-5“

17 იანვარს 18 საათსა და 30 წუთზე მოსკოვის დროით კოსმოსურმა ხომალდმა „სოიუზ-5“-მა დედამიწის 38-ე გარემოწარმოა.

ხომალდის მეთაურმა ბ. ვ. გოლინოვმა განახორციელა ხომალდის ორბიტალური ხელის მართვის სისტემის საშუალებით, 36-ე გარემოწარმოის დროს ჩართო მათი რეგულირებელი ძრავის დახმარებით და განახორციელა ორბიტის კორექცია.

კორექციის შემდეგ ორბიტის პარამეტრებია:

- დედამიწის გარშემო მიმოქცევის პერიოდი 88,6 წუთი;
- მაქსიმალური მანძილი დედამიწის ზედაპირიდან (აპოგეა) 229 კილომეტრი;
- მინიმალური მანძილი დედამიწის ზედაპირიდან (პერიგეა) 201 კილომეტრი;
- ორბიტის დახრილობა 51 გრადუსი და 40 მინუტი.

ფრენის მესამე დღის განმავლობაში ბ. ვ. გოლინოვმა შე-

ასრულა გამოცდისა და მეცნიერულ-ტექნიკური კვლევის დასასრული პროგრამა.

კოსმონავტი კაბინიდან და ორბიტული ნაკვეთიდან წარმოებდა სატელევიზიო გადაცემები, რომლებშიც ბ. ვ. გოლინოვმა ილაპარაკა სხვადასხვა სამეცნიერო ხელსაწყოებს შესახებ, უჩვენა უფროსების მდგომარეობა და დედამიწაზე ორბიტული ნაკვეთის უღმინარესი საშუალებით. ხომალდიდან დედამიწაზე გადმოცემული გამოსახულების ხარისხი კარგია.

კოსმონავტის მოხსენებებითა და ტელემეტრიის მონაცემებით ხომალდის ყველა სისტემა ნორმალურად მუშაობს.

ბორის გალინინის-ი თავეს ჩინებულია გრძობა: მაქსიმალური სინამდვილეში 60-ს უდრის, სუნთქვის სისტემა 15-ს წუთითა და განხორციელდა კოსმონავტი იხილებს ორბიტულ ნაკვეთში.

კოსმოსური ხომალდის „სოიუზ-5“-ის ფრენა წარმატებით გაგრძელდება.

გაპარაკობა დედამიწაზე!

ეს-მს არის ყარაღანსთან დასახლებული რაიონის სოფელი დედამიწაზე ხომალდი „სოიუზ-4“, რომელიც იყენებს კოსმონავტებს ვ. ა. შატლოვი, ა. ს. გოლინოვი და ე. ე. ხრონოვი.

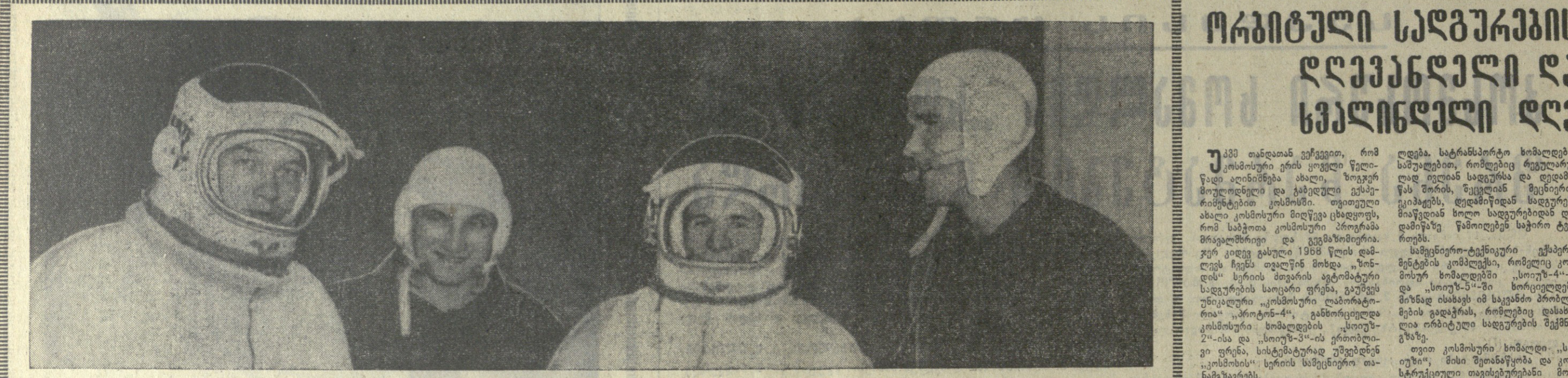
მოთელი ღამის განმავლობაში დედამიწაზე დაკვირვების წარმატებით ეწეოდნენ შეხვედრის საფასურს.

ღამით ყინვა მინუს 35 გრადუსს უნახვებდა. მინდორში ძლიერი ქარი ქროდა. არც ისე ადვილი იყო ხომალდის დახმავა.

სამიწიო კვანძების შებენი უძველესი მეთოდი მოხსენებში, ძირითადი რაიონი მდებარეობს ვერტეპინაში. მიმართულა ლუბა ყარაღანს ჩრდილოეთით, ვერტეპინაში. პილოტები ოქტობრული კვლევისას იღებენ უარსა შესრულებას, რათა ზუსტად გაითვალისწინონ ძირითადი ხის გათვალისწინება. ბალსტისკოპის დახმარებით გაიზარდა ვერტეპინის საფარი, ვიდრეც პირველმა შესახებ — „ხედავ“. და უძველესი ვერტეპინაზე „მომ-5“-ის სივრცე იყო. დაწინარეს ტრასა მისიკული. ვინაიან ლუბა, უსუნი, რევი, ნელდა და დეპარტის შესახებ დარწმუნდა. მისი შესახებ დარწმუნდა. მისი შესახებ დარწმუნდა. მისი შესახებ დარწმუნდა.

დღეს, სტარანსორტი ხომალდის საშუალებით, რომელიც რეალურად წავიდა დედამიწიდან, დედამიწის წინაშე იდგება სადგურის მისაღებად ხოლო სადგურებიდან დედამიწაზე წამოიღებენ საკვირ ტვირთს.

სამეცნიერო-ტექნიკური ესპეცი-მენტის კომპლექსი, რომელიც კოსმოსურ ხომალდში „სოიუზ-4“-სა და „სოიუზ-5“-ში ხორციელდება, მისივე სახელიდან სხვადასხვა მუშაობის საშუალებას უზრუნველყოფს. მისივე სახელიდან სხვადასხვა მუშაობის საშუალებას უზრუნველყოფს. მისივე სახელიდან სხვადასხვა მუშაობის საშუალებას უზრუნველყოფს.

— კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება, „გაიგალო“ — მიხსალა „სოიუზ-4“-ის მეთაური ვლადიმერ შატლოვი თანხმ ახსნაზე — კოსმონავტი ბორის ვოლინოვი, ალექსი ვინოვანი, ვივინი ხრონოვი. რა-დამიწაზე მსახივრობა დასრულდა დედამიწის რაიონში ორბიტალური სადგური.

კოსმონავტებმა ალექსი ვინოვანმა, ბორის ვოლინოვმა, ვივინი ხრონოვმა და ვლადიმერ შატლოვმა, რომლებსაც სურათში ხედავთ, ახალი ნაბიჯი გადადგეს სამყაროს ათბივად.

საბჭოთა მეცნიერებისა და ტექნიკის ტრიუმფი

ალტაცეხული ვართ!

საბჭოთა აღმავლების უმაჯილო გმირია რომელიც ხომალდის საბჭოთა მეცნიერებისა და ტექნიკის ახალმა შესაწავლამ მისწვდა. მისი გმირობა შეიძლება განხორციელდეს პრაქტიკულად მხოლოდ შვიდი, როდესაც ადამიანი განმეორდება მრავლობის მაღალი გრძობით. სამშობლოს წინაშე ხალხის წინაშე მყოფი იმის განმეორება ადამიანის და წარმოშობის მემკვიდრის განმეორებას, განსაკუთრებით მაკავალდებს, რომელიც უკარგობელ გამოიყენებს საბჭოთა აღმავლებს.

გეგმობა კოსმოსში

კოსმოსური სივრცის ათბივების ისტორიაში მისივე განმეორება განხორციელდა კოსმოსური ხომალდის საბჭოთა მეცნიერებისა და ტექნიკის ახალმა შესაწავლამ მისწვდა. მისი გმირობა შეიძლება განხორციელდეს პრაქტიკულად მხოლოდ შვიდი, როდესაც ადამიანი განმეორდება მრავლობის მაღალი გრძობით.

დედამიწაზე!

ეს-მს არის ყარაღანსთან დასახლებული რაიონის სოფელი დედამიწაზე ხომალდი „სოიუზ-4“, რომელიც იყენებს კოსმონავტებს ვ. ა. შატლოვი, ა. ს. გოლინოვი და ე. ე. ხრონოვი.

დედამიწაზე!

ეს-მს არის ყარაღანსთან დასახლებული რაიონის სოფელი დედამიწაზე ხომალდი „სოიუზ-4“, რომელიც იყენებს კოსმონავტებს ვ. ა. შატლოვი, ა. ს. გოლინოვი და ე. ე. ხრონოვი.

დედამიწაზე!

ეს-მს არის ყარაღანსთან დასახლებული რაიონის სოფელი დედამიწაზე ხომალდი „სოიუზ-4“, რომელიც იყენებს კოსმონავტებს ვ. ა. შატლოვი, ა. ს. გოლინოვი და ე. ე. ხრონოვი.

